

цієї природи для повернення до неї, для створення кращого світу – морально кращого для всіх нас» [1, с. 28].

В умовах техногенної цивілізації моральний закон, на якому наголошував І. Кант, має бути у нас узгоджений з моральним ставленням до природи, до біосфери, бо це і є умовою морального ставлення людини до самої себе. Така, більш широко витлумачена, моральність є умовою виходу з екологічної кризи та розв'язання глобальних проблем людства [1, с. 28].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кириленко К. М. Екологічна проблематика в контексті сучасних культурологічних досліджень / К. М. Кириленко // *Культура і мистецтво у сучасному світі.* – 2015. – № 16. – С. 19 – 29.
2. Набочук О. Ю. Розвиток екологічної свідомості особистості: актуальність проблем / О. Ю. Набочук // *Проблеми сучасної психології.* – 2013. – № 20. – С. 449 – 463.
3. Рудишин С. Філософські основи екологічної освіти: генезис, сучасні тенденції розвитку / С. Рудишин // *Філософія освіти.* – 2011. – №1/2. – С. 375 – 389.

Секція 4

ОСВІТНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ ТА СВИТОГЛЯДНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Білгородська Олена Євгеніївна (Одеса) - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри рисунка, живопису та архітектурної графіки, Архітектурно-художнього інституту Одеської державної академії будівництва та архітектури

Перепелиця Оксана Володимирівна (Одеса) - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри рисунка, живопису та архітектурної графіки, Архітектурно-художнього інституту Одеської державної академії будівництва та архітектури

ТВОРЧІ ГУРТКИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ФОРМА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

У руслі трансформаційних процесів в Україні в системі освіти відбулися кардинальні зміни в уявленні про цілі освіти, коригування системи цінностей, інноваційні форми співпраці викладача і студента в навчальній і позанавчальній діяльності, самоорганізації діяльності студента у конкретній сфері. Цінність освіти визначається значущістю освіченості людини в суспільстві. Завдання сучасної освіти є навчання навчатися, навчання працювати, навчання співіснувати, навчати жити. Сучасні ВНЗ мають забезпечувати відповідні умови щодо підготовки фахівців здатних інтегрувати теоретичні знання і практичні вміння в цілісну систему, застосовувати їх у нестандартних, постійно змінюваних життєвих ситуаціях, адаптуватися до мінливого середовища, генерувати нові творчі ідеї та втілювати їх в життя [1, с. 142].

У сучасній педагогічній концепції акцентовано увагу на активні форми навчально-педагогічного процесу – взаємодія, співпраця викладача і студентів, що сприяє переведенню студента з пасивного споживача знань і умінь в активного творця.

Освітнє середовище ВНЗ має відповідати таким завданням: різнобічний розвиток індивідуальності майбутнього фахівця на основі виявлення задатків і здібностей; формування інтересів і потреб; формування умінь та навичок, необхідних для творчої активності та саморозвитку; виховання в молоді любов до майбутньої професії; виховання культурної і моральної людини [1, с. 141]. Майбутній архітектор у процесі навчальної підготовки повинен розвивати творчі та дослідницькі здібності, щоб ефективно реалізувати свої можливості в індивідуальній професійній діяльності. Набуті у процесі навчання студентом знання, вміння, навички не означають розвиток.

Процес набуття знань повинен відбуватися під час індивідуальної самостійної діяльності, щоб вносити нові елементи у процес пізнання. Організувати управління

навчальним процесом необхідно так, щоб забезпечити саморегуляцію, осмислене прагнення до участі в самостійній індивідуальній діяльності, формувати нове ставлення до навчального процесу і тим самим забезпечити розвиток.

Як відомо, рівень індивідуальних особливостей мислення та сприйняття у всіх студентів різний. Кожен студент індивідуальний і наділений від народження певними здібностями, які він повинен розвивати сам, своїми силами, а також за допомогою викладача. Необхідно особливу увагу звернути на підготовку майбутніх фахівців, що володіють певними талантами і творчо обдарованих.

На жаль, здебільшого увага до талановитих студентів має випадковий характер, їх відмінні якості швидко забуваються після вивчення цієї дисципліни і при переході на інші кафедри, творчий потенціал надалі залишається нереалізованим.

З метою допомогти підтримати і розвинути талановитих, творчо обдарованих студентів на кафедрі рисунка, живопису та архітектурної графіки Архітектурно-художнього інституту Одеської державної академії будівництва та архітектури розроблено спеціальні плани роботи в творчих гуртках за різними напрямками та на різних курсах. При формуванні гуртків обов'язково враховуються чинні навчальні програми. У план гуртка вводяться завдання, які розширюють і поглиблюють художні знання, вміння і навички студентів. До кожного студента в творчій групі викладач застосовує індивідуальний підхід.

Метою творчих гуртків є поглиблення і розширення художньо-образотворчих знань, умінь і навичок майбутніх архітекторів. Завдання творчого гуртка:

- поглиблене вивчення окремих завдань з рисунка, живопису і композиції;
- вивчення нових технологічних аспектів виконання завдань по малюнку і живопису;
- індивідуальний контакт при роботі із студентом;
- розвиток креативного мислення у студентів архітектурних спеціальностей;
- розширення науково-творчої співпраці із студентами інших вищих навчальних закладів.

У творчому гуртку студенти, схильні до дослідницької роботи, можуть під керівництвом викладачів кафедри реалізуватися в науковому пошуку. У процесі співпраці студента і наукового керівника нерідко з'являються постановки завдань, що допускають отримання невеликих нових результатів. Підсумком цієї роботи є виступ студентів з доповідями на студентських та науково-практичних конференціях. Викладач надає консультативну допомогу кожному виконавцю, оцінюючи його успіхи за якістю виконаної ним частини завдання.

Консультативні зустрічі викладач-студент проходять щотижня по три години, звітна робота по творчому гуртку подається один раз на місяць. Студенти, які беруть активну участь у творчих гуртках, завжди мають переваги перед іншими студентами. Їхні бали завжди вищі, ніж у інших.

Ще одним яскравим прикладом є участь студентів із творчих гуртків у Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, молодих учених і науково-педагогічних працівників «Архітектурний малюнок в контексті професійної освіти», яку проводить кафедра основ архітектури Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка. Архітектурно-художній інститут Одеської державної академії будівництва та архітектури є співорганізатором цього програмного забезпечення та конкурсу.

Кожного року кількість студентів, які хочуть спробувати свої сили у конкурсі, зростає. Студент, який посів призове місце, отримує грамоту і сертифікат, а також керівництво Архітектурно-художнього інституту Одеської державної академії будівництва та архітектури заохочує таких студентів додатковими балами до загального студентського рейтингу, що є мотивацією для студентів.

Останнім часом у нашій країні і за кордоном ведеться інтенсивний пошук прийомів, методів і форм організації навчального процесу у ЗВО, що сприяють стимулюванню пізнавальної активності і самостійності студентів.

Формування творчої особистості майбутнього фахівця є актуальною проблемою не тільки для вищої школи, а й найважливішим соціально-економічним завданням усього

суспільства. Вирішення цього завдання полягає передусім у розвитку творчих здібностей студентів на всіх етапах навчання, підвищення їхнього інтелектуального потенціалу, активності і самостійності.

Студентські творчі гуртки - це частина культури академії без якої важко уявити навчальну та наукову роботу будь-якого вишу України. А якщо розглядати іноземну систему освіти, то і там практикується робота студентських гуртків.

Робота у гуртках допомагає студентам розвиватися і розкривати свій потенціал, досягати успіху і професійного зростання. Більшість студентів, які беруть участь у наукових і творчих гуртках, виділяють такі мотиви своєї діяльності: пізнавальний інтерес і прагнення до самореалізації.

Пізнавальний інтерес у цьому випадку допомагає саморозвитку, оскільки, займаючись у науковому гуртку, студент освоює нові, незвичні для нього сфери дослідницького і творчого життя. Якщо розглядати прагнення студента до самореалізації як головний критерій, щоб займатися науковою роботою, то чітко видно, як це впливає на розвиток самої особистості, а також на її освоєння в сучасному світі.

На нашу думку, головними пріоритетами впровадження творчої групи в навчальний процес закладів вищої освіти можна визначити наступні:

- гнучкість, варіативність;
- діяльнісний, особистісно зорієнтований підхід до навчання;
- підвищення пізнавальної, творчої активності;
- організація пошуково-дослідницької, самостійної діяльності;
- посилення художньо-естетичного впливу.

Отже, накопичений досвід нашої кафедри переконливо свідчить, що впровадження творчої групи в навчальний процес закладів вищої освіти є дієвим чинником підвищення якості освітніх послуг, сприяє зростання художньо-творчого потенціалу майбутніх фахівців. Їх упровадження в освітній процес є стимулюючим чинником активної художньо-пізнавальної діяльності студентів, сприяє свідомому оволодінню студентами теоретичними та практичними знаннями, дозволяє реалізувати індивідуальний підхід.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. European humanities studies: state and society. Issue 1(1). - 2019. (Poland - Ukraine). С. 282.

Гладкова Анна Александровна (Беларусь) – кандидат филологических наук, доцент кафедры литературы Витебского государственного университета имени П. М. Машерона

ПРОБЛЕМЫ МОРАЛЬНОГО ВОСПИТАНИЯ В ОБРАЗОВАНИИ

Размышляя о будущем отечественного образования нельзя не вспомнить славные страницы летописи нашего прошлого. Еще совсем недавно дипломы отечественного образца признавались и ценились во всем мире. Но сегодня, к сожалению, ситуация в корне изменилась. В условиях современного социально-экономического и политического кризиса в Беларуси система государственного высшего образования столкнулась с новыми вызовами, угрозами и опасностями. С одной стороны, представители научной интеллигенции продолжают мечтать о мудром реформировании системы высшего образования. Но с другой стороны, мы вынуждены констатировать уже свершившийся факт усугубления целого ряда проблем образования и воспитания молодежи. Особенностью нашего времени является постепенное исчезновение воспитательного компонента из образовательного процесса. Однажды выбрав путь демократических преобразований, наше общество почему-то решило отказаться от модели морального воспитания. Отечественной интеллигенции показалось справедливым полностью освободиться от господствующей идеологии, которая была подвергнута массивной критике как вредное проявление тоталитарного режима.